

par paa Grund af dette aldeles utaalelige Forhold nødt til at vedtage en Sundheds-vedtægt og se at faae Tilstanden noget bedre. Men hvorfor maa der da ikke i en almindelig Lov for hele Samfundet findes en Bestemmelse om, at Afløbet skal være lukket og af fuldstændig uigjennemtrængeligt Materiale, saltglasfærede Nør eller Vignende? Jeg anser dette for det Æneste, der nogenlunde duer. Dernæst er der Spørgsmaal om, hvor Afløbet skal dirigeres hen. Jeg vilde ikke gjerne have set, om der stod aldeles bestemte Regler for, hvor Afløbet skulde føre hen, fordi de forskjellige Meierier ligge paa de forskjellige Steder, og hvad der passer paa et Sted, passer ikke paa et andet. Hvis man vil spille det, der løber hørt, saa er store Maløb og Søer et meget ordentligt Sted at lade det løbe hen, og i hygieinisk Hensende kunde der heller ikke siges noget Bæjntligt derimod. Det skulde da være, at de ærede Fiskere skulde finde Noget at indvende derimod, saa kunde man ikke lade Affaldet løbe til Søer eller større Vandløb; thi saa vilde det blive Dyrplageri overfor Fiskene. Men ellers er der ikke noget Bæjntligt at indvende derimod. Det kan jo imidlertid være, at en Del af det, der løber hørt, kan være et nogenlunde godt Gjødningsstof. En Del af det maa sikkert anjies for et meget tvivlsomt Gjødningsstof; dog er jeg ikke ganske sikker paa, om det ikke ved at anvendes i tilstrækkelig fortyndet Tilstand kunde bruges dertil, saa at man kunde anvende alt Affald fra Meierierne som Gjødning. Tænker man paa at gjøre det, er der ikke Andet at gjøre end at lade Afløbene foregaa til de her i Lovforslaget nævnte Beholdere, som altsaa kunde tømmes, og hvis Indhold kunde anvendes til Gjødning paa Markerne og Engene, hvilket Sidste vistnok især vilde kunne vise sig heldigt, hvis det overhovedet er heldigt noget Sted. Der forekommer ikke mig at være Andet at gjøre end at lade Afløbet gaa til disse Beholdere. Om det, der staar i Lovforslaget om Brøndene, er det blevet sagt, at det skulde være unødvendigt, men det er sandelig efter min Erfaring rundt om i Landet ikke unødvendigt at advare Folk mod at have daarlige Brønde. Det ærede Medlem for Thisted Amts 4de Valgkreds maa have mig undskyldt, men der gives Tusinder af slette Brønde i Danmark, Brønde af allerfletteste Art. Skulde det da være umuligt, at der ogsaa ved Meierierne skulde findes Brønde af meget slet Beskaffenhed? Jeg tror at kunne paavise det ærede Medlem mangfoldige Brønde ved Meierier, som langtfra tilfredsstillende Forbringere i meieristisk Hensende, end sige i hygieinisk,

ikke gjøre det i nogen Retning. Forholdet er mange Steder her i Landet — det vide mange ærede Medlemmer — overordentlig vanskeligt med Hensyn til Brønde. Det er sandelig ikke paa ethvert Sted her i Landet let at skaffe sig nogen Brønd, langt mindre fuldstændig gode tilstrækkelige Brønde med godt Vand; endogjaa Forbladene kunne lægge Hindringer i Veien for det, saaledes at man faaer daarligt Vand, hvor megen Umage man end gjør sig for at faae godt. Derfor kunde der maaste snarere være Anledning til at sige til Meierierne: Pas paa, at Eders Vand ikke i sig selv er ødelæggende for Sundheden, ikke er smitteførende i sig selv og farligt for Sundheden. Det tror jeg, der kunde være mere Grund til at gjøre end at se saa strengt paa denne Bestemmelse — Vallen og anden Svinesøbe maa ikke opbevares i Meierilokalet. Tror det ærede Medlem ikke, at det finder Sted? Ja i hans umærkede og særdeles veldrevne Andelsmeierier finder det maaste ikke Sted, men det finder Sted i Hundreder og atter Hundreder af private Meierier, hvor Mælken indkjøbes mangfoldige Steder fra (En Stemme: Ogsaa paa Herregaardene.) Maaste ogsaa paa Herregaardene, det skal jeg ikke sige Noget om, men der er denne store Klasse af Meierier, som det ærede Medlem ikke har oplyst os om, hvor Manden indkjøber Mælk fra et større eller mindre Omraade og sælger noget af den eller laver Smør af noget af den; disse Meierier staa langt fra Maal med det, som de bedst drevne Andelsmeierier have, de staa saare langt derunder, fordi de, som jeg sagde før, som Regel drives af fattige Mænd, der ikke have godt Raad til at gjøre store Bekostninger, men tage fat paa Sagen i Haab om, at det nogenlunde kan straffe af. Spørgsmaalet om, hvorvidt Herregaardsmeierierne skulle med eller ei, lader jo til at være et brændende Spørgsmaal, men da der er kommet en Røst fra Herregaardene, som forlanger, at de skulle være med, er der jo ingen Tvivl om, at dette Thing med største Glæde gaar med dertil. Jeg tror, det ærede Medlem for Skjelskør (Holstein-Holsteinborg), som fremkom med det, ser ganske rigtig. Man skal aldrig — det skal Ingen, enten han staar som Repræsentant for Andelsmeierierne, eller han staar som Repræsentant for Herregaardsmeierierne eller han staar som Repræsentant for de mindre private Meierier — sætte sig paa Bagbenene mod sunde, fornuftige, hygieiniske Regler. Det skal en Mand aldrig nogenlunde gjøre. Han skal snarere end at sige: Maa jeg blive fri for dem, sige, netop som det ærede Medlem for Skjelskør sagde: Lad